

Formandens klumme

Held og lykke fremover

Den 19. november 2004 holdt Nordjyllands Amts Taleinstituttet reception i en dobbelt anledning: Instituttet fylder 40 år og Jytte Veggerby Sørensen er tiltrådt som ny forstander. På FSD's vegne holdt Hermann Christmann en tale, der i omarbejdet form bringes her.

Tillykke med fødselsdagen og held og lykke til den nye forstander.

Der er sket en stor udvikling i de forløbne 40 år. Men selv om vi fejrer en fødselsdag i dag, så er det fremtiden, der er interessant, om end vi naturligvis kan tage ved lære af fortidens hændelser. Fremtiden kender vi normalt ikke, men i denne tid kender vi den SLET ikke. Vi ved ikke, hvad der vil ske med den specialiserede kompetence inden for specialpædagogikken, herunder stammebehandlingen, der er opbygget på taleinstitutterne, ikke mindst på taleinstituttet her i Nordjylland.

Det er meget bekymrende, at der fra politisk side bliver iværksat en kommunalreform på baggrund af uvished om, hvordan tingene fungerer. – Jeg vil for en god ordens skyld nævne, at det ikke er mig, der kommer med den påstand, det er Ugebrevet Mandag Morgen, der har lavet en bemærkelsesværdig klar rapport om Tale- og høreområdet, og som kalder politikernes holdning til tale- høreområdet gennem mange år for "Velvillig Ligegyldighed".

Et eksempel på den **Velvillige Ligegyldighed** er totalt fraværende krav om dokumentation for resultaterne af indsatsen over for børn, unge og voksne, der stammer. Der bliver afsat mange ressourcer til det specialpædagogiske arbejde på tale- og høreområdet, men reelt er der intet overblik over, hvad samfundet får ud af denne indsats.

En åbenlys risiko ved den Velvillige Ligegyldighed er, at tale-høreområdet kan blive udsat for nedskæringer – fordi den Velvillige Ligegyldighed i et vist omfang holder området ikke-synligt.

Efter min mening har taleinstitutterne dog mulighed for at komme ud over politikernes Velvillige Ligegyldighed.

Rapporten fra Mandag Morgen anbefaler blandt andet, at man påtager sig **udviklingsforpligtelsen** for faget, at man i behandlingen arbejder evidensbaseret og at man inden for faget arbejder på en øget professionalisering af sine medlemmer, bl.a. ved at formalisere praksisoplæringen. Desuden er det meget vigtigt at tage del i den internationale udvikling på fagområdet.

Her har vi en klar opgave for ledelsen. Det er ledelsens opgave at kvalitetsudvikle servicen, det vil bl.a. sige

At skabe rammerne for at medarbejderne kan yde en god service, og det er især de ressourcemæssige og administrative rammer, jeg tænker på

Det gør ledelsen bl.a. ved:

Kompetenceudvikling

At skabe struktur i indsatsen

At gøre indsatsen synlig

At udvikle faget

Faget skal udvikles, og der er ingen vej uden om en mere forskningsbaseret, evidensbaseret, indsats end den, vi kender i dag. Og det behøver ikke at være i strid med metodefriheden.

Stammeområdet i Danmark har altid været kendet net ved, at viden og udvikling er gået fra udlandet til Danmark. For mange år siden kom de nye tanker fra Frankrig og Tyskland, efter 2. Verdenskrig er de kommet fra Nordamerika og på det seneste fra Australien. Det er bemærkelsesværdigt, at udviklingen så godt som aldrig er gået den anden vej – fra Danmark til verden uden for Danmark og Norden.

En medvirkende årsag til dette forhold er, tror jeg, den Velvillige Ligegyldighed, der har virket afsmittende på de enkelte institutioner, der ikke har fundet det nødvendigt at stille de rammer for personalet til rådighed, der skal sikre en systematisk og systemforankret stammebehandling. Men desuagtet har vi haft, og har, mange dygtige mennesker beskæftiget med stammen.

Det er dog stadigvæk sådan, at vi læser på engelsk i Danmark, men vi skriver ikke på engelsk. Derfor er det klart, at tingene kommer til os udefra, og at vi ikke kommer ud til de andre med vore budskaber.

At udvikle sit fag, og skrive om det, er et meget vigtigt led i udviklingen af stammebehandling. At skrive på engelsk er også et meget vigtigt led i den faglige opkvalificering af den enkelte professionelle, der arbejder med stammen.

Kun ved selv at bidrage kan vi få det fulde udbytte af den internationale informationsudveksling, der sker på området. Desuden er det i sig selv i høj grad personligt opkvalificerende at deltage i den internationale informationsudveksling på lige fod, så det ikke er os, der hele tiden modtager og intet giver. Her har ledelsen en af sine store opgaver i at skabe rammer for fagets udvikling og personalets opkvalificering. Sker det, kommer synligheden helt af sig selv.

Derfor har taleinstitutterne mulighed for også i fremtiden at kunne spille en vigtig rolle ved at sikre, at specialpædagogikken bliver forankret i bæredygtige faglige miljøer med rammer for personalet til at udvikle sig selv og udvikle taleinstituttets tilbud.

Her har vi ledelsesopgaven.

Held og lykke fremover!

Hermann Christmann